

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ управління, адміністрування та інформаційної діяльності
КАФЕДРА управління підприємницькою та туристичною діяльністю

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО
ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь БАКАЛАВР
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 24 СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ
(шифр і назва галузі знань)

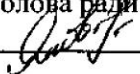
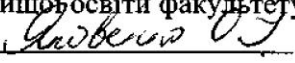
спеціальність 242 ТУРИЗМ
(код і назва спеціальності)

освітня програма ТУРИЗМ
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради якості вищої освіти факультету

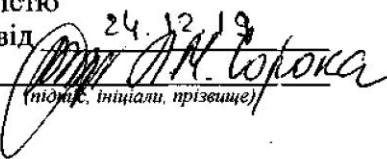

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 4 від

Завідувач кафедри

24.12.19

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: викладач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Євсєєва Д.В.

Рецензенти програми: д.е.н., професор Захарченко В.І.

директор туристичного агентства «Море туров» Бикова Г.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	24	6
Модулів: 2	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4/1	Лабораторні заняття:	
Семестр: 8/2	Семінарські заняття:	
	24	6
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне:		
- самостійна робота:	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: ЗАЛІК		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення є особливості територіальної організації рекреаційно-туристичного господарства Північного Причорномор'я, виявлення їх місця та ролі в загальнодержавному ринку туристичних послуг.

Метою викладання навчальної дисципліни «Туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я» є формування у студентів фахового розуміння геопросторових особливостей формування і просування на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Міждисциплінарні зв'язки: регіональна економіка, рекреаційні комплекси світу, туристичне краєзнавство, географія туризму, туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми «Туризм. Туристичне обслуговування».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- прагнення до збереження навколишнього середовища;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

2. Уміння

- здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;
- розуміння сучасних тенденції і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- характеризувати рекреаційний ресурсний потенціал території;
- аналізувати проблеми рекреаційного природокористування в регіоні;
- надавати характеристику туристичного господарства Північного Причорномор'я;
- аналізувати регіональні особливості розвитку туризму в обласному регіоні, проводити аналіз взаємодії рекреації з навколишнім середовищем;
- розробляти туристично-екскурсійні маршрути Північного Причорномор'я.

3. Комунікація

- пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;
- розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;
- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

4. Автономність та відповідальність

- аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;
- пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Природні рекреаційні ресурси.	4	2	2				9							10
2	Історико-культурні рекреаційні ресурси.	4	2	2				9							10
3	Туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я.	4	2	2				9	2	2					10
4	Туристично-рекреаційне господарство Херсонської області.	6	4	2				9							10
5	Туристично-рекреаційне господарство Миколаївської області.	6	4	2				9							10
6	Туристично-рекреаційне господарство Одеської області.	4	2	2				9							10
7	Організація туристсько-	10	4	6				9	2	2					24

	екскурсійних маршрутів Північному Причорномор'я.													
8	Туристсько-екскурсійні маршрути різної практичної спрямованості.	10	4	6			9	2	2					24
Проміжний контроль														
Підсумковий контроль (для екзаменів)														
Разом:		48	24	24			72	6	6					108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Природні рекреаційні ресурси.

Клімат – один з основних чинників розвитку туристичного господарства Північного Причорномор'я. Ландшафтне різноманіття та його використання з рекреаційною метою. Водні ресурси. Мінеральні води. Лікувальні грязі. Лимани південно-західної частини обласного регіону, як потенційні об'єкти лікувального туризму міжнародного значення. Лісостепова зона обласного регіону - перспективний субрегіон розвитку туризму та відпочинку. Проблеми рекреаційного природокористування в регіоні.

Тема 2. Історико-культурні рекреаційні ресурси.

Історичні пам'ятки Північного Причорномор'я як пізнавальний туристичний ресурс. Пам'ятки історії і культури. Пам'ятки археології. Пам'ятки архітектури. Видовищні та масові події. Перспективи розвитку етнічного туризму. Історико-культурні пам'ятки в місцях компактного розселення основних етнонаціональних спільнот регіону. Видатні суспільні діячі, життєдіяльність яких пов'язана з Північним Причорномор'ям.

Тема 3. Туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я.

Рекреаційний комплекс, його склад. Туристично-рекреаційне господарство. Рекреаційна діяльність. Використання природно-ресурсного рекреаційного потенціалу в господарській діяльності. Курортно-рекреаційні райони Північного Причорномор'я. Види лікувально-оздоровчих закладів. Рекреаційна діяльність на територіях ПЗФ та водно-болотних угідь міжнародного значення. Сільський зелений туризм. Екологічний туризм. Водний туризм. Релігійний туризм. Етнографічний туризм.

Тема 4. Туристично-рекреаційне господарство Херсонської області.

Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства Херсонської області. Музеї, театри, культові споруди обласного центру. Видатні уродженці Херсонської області. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Санаторно-курортні заклади та їх спеціалізація. Проблеми оптимізації рекреаційного середовища міста. Екологічні проблеми обласного центру.

Тема 5. Туристично-рекреаційне господарство Миколаївської області.

Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства Миколаївської області. Музеї. Видатні уродженці регіону. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Екологічні проблеми Миколаївської області.

Тема 6. Туристично-рекреаційне господарство Одеської області.

Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства Одеської області. Особливості природних рекреаційних ресурсів. Видатні уродженці регіону. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Екологічні проблеми.

Тема 7. Організація туристсько-екскурсійних маршрутів в Північному Причорномор'ї.

Організація різних видів екскурсії в залежності від мети, задач і форми проведення. Ресурси регіону які можуть бути задіяні при організації туристсько-рекреаційних маршрутів. Тури вихідного дня.

Тема 8. Туристсько-екскурсійні маршрути різної практичної спрямованості.

Екологічні маршрути. Історико-культурні маршрути. Етнографічні маршрути. Комплексні маршрути.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Тема 1. Природні рекреаційні ресурси.

Тема 2. Історико-культурні рекреаційні ресурси.

Тема 3. Туристично-рекреаційне господарство Північного Причорномор'я.

Тема 4. Туристично-рекреаційне господарство Херсонської області.

Тема 5. Туристично-рекреаційне господарство Миколаївської області.

Тема 6. Туристично-рекреаційне господарство Одеської області.

Тема 7. Організація туристсько-екскурсійних маршрутів в Одещини.

Тема 8. Туристсько-екскурсійні маршрути різної практичної спрямованості.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Захист рефератів	2	
2.	Презентація туру	4	
	Разом	6	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Надається орієнтовний перелік завдань за кожним видом роботи

Самостійна робота

(індивідуальне навчально-дослідне завдання)

ІНДЗ студент виконує у вигляді реферату, тему якого обирає з наведеного далі переліку і узгоджує її з викладачем. Реферат має бути доповнений картою на якій нанесені всі рекреаційні ресурси регіону України або світу, що вивчає студент.

Викладання матеріалу в рефераті повинно бути послідовним, мати дослідницький характер, містити постановку проблеми, узагальнення самостійно опрацьованих літературних джерел. Реферат має складатися зі вступу, основної частини, висновків і списку використаної літератури. Загальний обсяг реферату 15 – 17 аркушів формату А 4. Для запобігання повторення тем рефератів кожен студент має проконсультуватися з викладачем з цієї теми. При цьому можливі варіанти при яких тема реферату вийде за рамки запропонованого переліку.

ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТІВ

1. Географічне положення Українського Причорномор'я як фактор розвитку туризму.
2. Кліматичні рекреаційні ресурси Українського Причорномор'я.

3. Водні рекреаційні ресурси Українського Причорномор'я.
4. Історико-культурна спадщина району Українського Причорномор'я.
5. Рекреаційні ресурси Українського Придунав'я та їх використання.
6. Рекреаційні ресурси Скадовського району Херсонської області та їх використання.
7. Асканія Нова – об'єкт природно-заповідного фонду європейського значення.
8. Історичні міста Північного Причорномор'я як об'єкти відвідання туристами.
9. Об'єкти природно-заповідного фонду Українського Причорномор'я.
10. Унікальні місця України: Арабатська Стрілка.
11. Унікальні місця України: Олешківські піски.
12. Лікувально-курортна діяльність в Українському Причорномор'ї.
13. Стан та перспективи розвитку туризму в Коблево.
14. Стан та перспективи розвитку туризму в Білгород-Дністровську.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) заслуховування повідомлень, які підготували студенти;
- 3) виконання тестових завдань тощо.

6.2. *Форми проміжного контролю.*

Модульний контроль (МК) – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни.

Модульний контроль з дисципліни «Туристичне краєзнавство» проводиться у письмовій формі.

6.3. *Форми підсумкового контролю - залік.*

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо.

Підсумковий контроль з дисципліни «Туристичне краєзнавство» проводиться у формі залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Надається опис та приклади засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання.

Тестові питання

1. Вкажіть, що переважає у зовнішній торгівлі України?

Експорт

Імпорт

2. В якісно новий вид масового туризму на терені України виростає:

екскурсійно-українознавчий дитячий туризм

сільський зелений туризм

бізнес-туризм

3. Спортивною печерою Поділля є:

"Кришталева";

"Озерна";

"Млинки";

Солдатська.

4. Популярний бальнеологічний курорт Моршин знаходиться на:

Харківщині

Одещині

Львівщині

Закарпатті

5. Міжнародний туристичний символ Південного берега Криму - витончений палац Ластівчине Гніздо - вабить усіх гостей Криму до:

мису Сарич

мису Аюдаг

мису Ай-Годор

мису Фіолент

6. До списку видатних пам'яток археології України включені:

залишки Тіри;

залишки Лікастоману;

залишки Ізмаїльської фортеці.

7. Унікальним екотуристичним об'єктом - ділянкою козацького степу

"Михайлівська цілина" - вирізняється:

Сумська область

Полтавська область

Черкаська область

Запорізька область

8. Світове значення має така мінеральна вода України:

Боржомі

Нафтуся

Нарзан

9. На основі потужних родовищах вуглекислих воддіють лікувальні

заклади у:

Миргороді;

Полянні;

Моршині.

10. Популярний морський курорт Рибаківка знаходиться:

на Запоріжжі

на Одещині

на Миколаївщині

на Херсонщині

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Оцінювання роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5».

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
на семінарських (практичних) і лабораторних заняттях**

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Таблиця переведення середньозваженого балу у 100-бальну шкалу

<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60

89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30
84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

8.3. Критерії оцінювання проміжного контролю

Форма проведення проміжного контролю визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Інформація про критерії оцінювання на проміжному контролі, перелік питань та приклади типових завдань вносяться до робочої програми і доводиться до відома студентів на початку навчального семестру.

Проміжний контроль може проводитися у формах модульної контрольної роботи, комп'ютерного тестування, виконання індивідуального науково-дослідного завдання тощо.

Модульні контрольні роботи рекомендовано проводити:

- у письмовій тестовій формі (або у формі комп'ютерного тестування) – для дисциплін, підсумковий семестровий контроль з яких проводиться в усній або письмовій формах;
- у формі письмових відповідей на теоретичні питання, розв'язання виробничих ситуацій – для дисциплін, підсумковий семестровий контроль з яких проводиться в тестовій (комп'ютерній) формі;
- у комбінованій формі – для дисциплін, які завершуються заліком.

Проміжний контроль у формі індивідуальних науково-дослідних завдань може проводитися для дисциплін, які передбачають формування навичок науково-дослідницької діяльності.

До проміжного контролю допускаються всі студенти.

Проміжний контроль проводиться за розкладом, затвердженим деканом факультету.

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою:

від «0» до «10» – для дисциплін, викладання яких завершується екзаменом;

від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Результати проміжного контролю фіксуються у відповідній графі академічного журналу. Результати проміжного контролю мають бути внесені до відомості обліку успішності здобувачів вищої освіти протягом 2-х днів після його проведення, але обов'язково до початку екзаменаційної сесії.

Оцінка з проміжного контролю не перескладається. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, деканатом складається додатковий розклад.

Для студентів заочної форми навчання проміжний контроль з дисциплін, які завершуються екзаменом, не передбачається. У цьому випадку ваговий коефіцієнт поточного контролю дорівнює 0,5.

8.3. Критерії оцінювання підсумкового контролю

Семестровий екзамен – це вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

6.4. Форма проведення семестрового екзамену (усна, письмова, тестування), зміст і структура екзаменаційних білетів (завдань) та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри і зазначаються в робочій програмі навчальної дисципліни.

6.5. Семестрові екзамени в усній та письмовій формі проводяться за білетами, складеними екзаменаторами відповідних навчальних дисциплін та затвердженими не пізніше, ніж за місяць до початку екзамену на засіданні кафедри й підписаними завідувачем кафедри та екзаменатором. Семестровий екзамен **в усній формі** приймається щонайменше

двома викладачами кафедри: екзаменатором та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. **Письмова форма** проведення семестрового екзамену передбачає наступне: 1) за один день до початку екзамену завідувач кафедри подає комплект білетів до навчально-методичного відділу; 2) під час виконання здобувачами вищої освіти письмової роботи контроль здійснює викладач з іншої кафедри, який призначається навчально-методичним відділом напередодні проведення екзамену; 3) перевірку письмових робіт здійснює екзаменатор та оголошує результати екзамену не пізніше наступного дня після його проведення. Проведення семестрового екзамену **в тестовій формі** здійснюється в електронній тестовій системі Університету. Тестові завдання (не менше 300 тестів) розробляються екзаменатором та не пізніше ніж за місяць до початку екзамену затверджуються на засіданні кафедри та завантажуються до системи. Відомість про результати тестового контролю з вирахуваними відсотками правильних відповідей студента надсилається до деканату не пізніше наступного дня після його проведення.

6.6. Результат екзаменаційного контролю (для усної або письмової форми) визначається як **середньоарифметичне** усіх оцінок (**середньозважений бал**) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал згідно з *Додатком 3* переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. За умови тестової форми контролю кількість балів, що відповідає відсотку правильних відповідей студента, має бути помножена на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлена до цілого.

6.7. Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатню кількість балів з поточного контролю (**менше 20 балів**) або проміжного контролю (**менше 6 балів**), він не допускається до складання семестрового екзамену, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. *Бейдик О.О.* Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2015. 395 с.
2. *Блій Г.* Географія : світи, регіони, концепти. К.: Либідь, 2014. 740 с.
3. *Ващенко Н.П.* Рекреаційний комплекс України: Конспект лекції. К.: КДТЕУ, 2016. 234 с.
4. *Дністрянський М.С.* Етногеографія України : Навч. посібник. Видавничий цент ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 232 с.
5. *Заставний Ф.Д.* Географія України. Львів: Світ, 2017. 360 с.
6. *Крачило М.П.* Краєзнавство і туризм. К.: Вища школа, 2015. 208 с.
7. *Мацала В.І.* Рекреаційно-туристичний комплекс України. Львів: 2017. 259 с.
8. *Панкова Є.В.* Туристичне краєзнавство: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2017. 351 с.
9. *Соціально-економічна географія України : Навч. посібник / За ред. проф. Шаблія О.І.* Вид. друге, перероб. і доп. Львів: світ, 2015. 680 с.
10. *Одеський регіон : природа, населення, господарство : навч. посібник / За заг. ред. О.Г. Топчієві. – Одеса: Астропринт, 2014. 184 с.*
11. *Організація туризму в Україні: Конспект лекції. Укл.: О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька, О.П. Мельник. К.: КДТЕУ, 2017.*
12. *Петранівський В.Л.* Туристичне краєзнавство: Навч. посібник К.: Знання, 2018. 575 с.
13. *Руденко В.П.* Географія природно-ресурсного потенціалу України. К.-М Академія – Чернівці: Зелена Буковина, 2016. 568 с.